

ZOO ZÍSKALA LÉTAJÍCÍ ŽIVÉ DRAHOKAMY. VYVÍJÍ SE V TĚLECH ŠVÁBŮ, KTERÉ POMALU ALE JISTĚ USMRCUJÍ.

Zoo Olomouc získala do chovu pozoruhodné vosy *Ampulex compressa* s nádherným zbarvením, doslova létající živé drahokamy. Říká se jim také žirafík smaragdový. „Zajímavá je u žirafíků životní strategie, založená na lovu švábů pro své potomky. Samička po napáření aktivně vyhledá šváby, a když se jí povede vybraného švába najít a následně bodnout žihadlem do hrudi, má skoro vyhráno. Poté ho bodne do mozkového ganglia, ukousne mu tykadla, přes která odsaje hemolymfu ("hmyzí krev"), odtáhne jej ochromeného, ale stále pohyblivého do vhodné komůrky, kde na něj naklade jedno vajíčko a následně celou komůrku pečlivě zazdí drobným materiálem, aby šváb neutekl a larva vosičky měla klid na vývoj. Z vajíčka se vylíhne larva, přisaje se a začne švába vysávat. Šváb žije dál. Po pár dnech se však larva vnoří do jeho těla a začne ho vyžírat zevnitř. Šváb žije dál. Larva totiž není hloupá a životně důležité orgány si nechává na závěr jako dezert. Nakonec nebohého švába larva udolá a v jeho vyžrané tělesné schránce se zakuklí. Po pár týdnech se vylíhne nová vosička a příběh se opakuje,“ dodává se zaujetím tímto fascinujícím procesem ošetřovatel Bc. Miroslav Vaverka.

CHOV V ZOO OLOMOUC

Zoo Olomouc ve své minulosti vosičky **nikdy nechovala**. Získala je teprve v těchto dnech. Jakmile se jí podaří odchovat další generaci, návštěvníci se s nimi setkají přímo v **pavilonu žiraf**, kde před časem vznikla nová expozice terárií.

OBEČNÉ INFORMACE

Žirafík smaragdový je zástupcem kutilek, blanokřídlého hmyzu s často velmi **pestrým životním cyklem**, s **nejistým místem původního výskytu**, hlavně díky vazbě na své vybrané **hostitelské** druhy švábů, především na nechvalně proslulé **šváby americké** (*Periplaneta americana*). Rozšířený je v **jižní Asii, Africe** i na **pacifických ostrovech**.

ZAJÍMAVOSTI

Tyto vosy jsou typickým příkladem **parazitoida**, živočicha, který se **vyvíjí v těle jiného organismu** a **na konci svého vývoje hostitele usmrtí** (případně sterilizuje). Důležité je **nezaměňovat** je s parazity, kteří se **na nebo v hostiteli pouze přiživují** a jejich **smrt by pro ně** z logických důvodů **nebyla výhodná**. I u nás v ČR najdeme dost parazitoidů ve volné přírodě, například **hrabalky**, které se specializují především na **pavouky**, nebo **kodulky**, ty zase dělají neplechu v **čmeláčích hnízdech**. Jedním z našich volně žijících příbuzných je nepůvodní **podušťák zakřivený** (*Sceliphron curvatum*), nebo-li kutilka asijská, jejíž **hliněné výtvary, plné paralyzovaných pavouků lidé často nachází ve svých domovech**.

Iveta Gronská

tisková mluvčí, marketing

+420 608 101 325